

TOIMINTAKERTOMUS 2021

1. Yleistä

Järvi-Suomen kylät ry (Jäsky) toimii Etelä-Savon maakunnan alueen paikalliskehittäjien, erityisesti kylä-, asukas- ja kaupunginosayhdistysten yhteistyöfoorumina sekä toiminnan kehittäjänä ja edunvalvojana. Yhteistyössä näiden toimijoiden sekä alueen neljän Leader -toimintaryhmän (Rajupusu Leader ry:n, Piällysmies ry:n, Veej'jakaja ry:n ja Päijänne Leader ry:n) ja muiden yhteistyötahojen kanssa Järvi-Suomen kylät ry edistää Etelä-Savon maakunnan maaseudun, kylien, asuinalueiden sekä kunta- ja kaupunkikeskusten asukaslähtöistä kehittämistä.

Jäskyn jäsenenä oli toimintavuoden 2021 päättyessä 75 kylä- ja asukasyhdistystä, kylätoimikuntaa tai kyläyhdistysten tehtäviä hoitavia muita yhdistyksiä, 2 kyläyhdistysten alueellista (Pieksämäkeläiset ry ja Savonlinnan kylät ry) yhteenliittymää, 7 muuta yhdistystä, 4 Leader -toimintaryhmää, 11 kuntaa, 2 yritystä ja 77 henkilöjäsentä. Jäskyn kokonaisjäsenmäärä toimintavuoden 2021 lopussa oli yhteensä 178 jäsentä.

Jäskyn osa-aikaisena (12 h viikossa) kyläasiamiehenä toimi Mervi Lintunen. Palvelu hankittiin ostopalveluna Pieksämäkeläiset ry:ltä.

2. Tukea maakunnan kylätoiminnalle

Jäskyn kyläasiamiehen tehtävän kulmakivi oli paikallistoiminnan aktivoiminen, kehittäminen ja tähän työhön liittyvä neuvonta. Tätä tehtävää toteutettiin aktiivisella tiedotuksella niin julkisuudessa kuin suoraan toimijoille sekä paikallistoimijoiden toiminnan ohjaamisella ja neuvonnalla. Vuoden aikana pystyttiin toteuttamaan fyysisiä kohtaamisia vain kyläsuunnitelmia suunniteltaessa tai tehtäessä. Vuoden aikana toteutettiin digitaalisia tilaisuuksia ja koulutuksia. Lisäksi yhdistyksen digitaalisia valmiuksia parannettiin hankkimalla kyläasiamiehelle uusi tietokone sekä yhdistyksen käyttöön kokouskaiutin sekä dataprojektori.

Toimintavuoden 2021 aikana Etelä-Savon alueella kylät aktivoituivat joko tekemään tai päivittämään kyläsuunnitelmia. Hyväksi uudeksi pohjaksi kyläsuunnitelmille löydettiin Keski-Suomen Kylät ry:n käyttöön ottama Kylämme.fi -sivusto, jossa voi tehdä sekä kylä- että turvallisuussuunnitelman ja pienen kotisivun yhdistykselle. Tälle pohjalle toteutettiin Mikkelin Rahulan kyläsuunnitelma ja Kangasniemen Koikkalan sekä Puumalan Veskansan kylien suunnitelmien tekeminen aloitettiin. Lisäksi kyläsuunnitelman päivittämisestä oli kiinnostunut kolme kyläyhdistystä.

Jäsky jatkoi paikallisen kylätoiminnan tukemista painattamalla kylien käyttöön kyläpostikortit. Kortteja painettiin 5.500 kpl 11:lle eri kylälle. Kylät saivat itse päättää kortissa käytettävät kuvat sekä kortin taakse tulevan tekstin.

Yhteistyössä Suomen Kylät ry:n kanssa vuoden aikana toteutettiin verkkokoulutuksia eri aiheista mm. Teams koulutus, Canva koulutus ja Avoimet Kylät tapahtumakoulutus. Järjestimme yhteistyössä Suomen Kylät ry:n kanssa marraskuussa Kylälle asumaan iltatapahtuman, jossa markkinoitiin Etelä-Savoa ja sen kyliä valtakunnallisesti. Kylälle asumaan illassa esiteltiin Enonkosken kuntaa, Simanalan kylää Enonkoskelta ja Jurvalan kylää Juvalta. Iltaan osallistui Teams yhteyden välityksellä maallemuutosta ja kylätoiminnasta kiinnostuneita henkilöitä eri puolilta Suomea. Kunta ja

kylä esittelivät ”helmiä”, palveluita, hyviä syitä muuttaa juuri meille sekä tarjolla olevia myytäviä ja vuokrattavia asuntoja. Illan osanottajissa oli mukana henkilöitä, jotka hakivat muuttokohteita Etelä-Savosta.

Leader toimintaryhmien kanssa järjestettiin koulutuspäivät 29. – 30.9. Savonlinnassa. Koulutuspäivien teemana oli Etelä-Savon Leader- ja kylätoiminnan tulevaisuus. Päivät olivat osa valtakunnallista Maaseutuparlamenttia. Keskiviikkoiltana koulutuspäivät aluksi kokoonnuttiin Hotelli Punkaharjulle verkostoitumaan ja viettämään iltaa yhdessä. Illan aikana Punkaharjulta otettiin etäyhteyden välityksellä livenä osaa niin Maaseutuparlamentin ohjelmaan kuin Suomen Kylien palkintogalaan. Suomen Kylien gaalassa palkittiin valtakunnallisesti Etelä-Savon toimijoita seuraavasti:

Maaseutukasvo Saimi Hoyer Punkaharjulta

Kylätoiminnan tiennäyttjä Marjatta Valkonen Kangasniemeltä

Suomen Vuoden Kylä kunniamaininnan saanut Oravin kylä.

Torstaina jatkettiin koulutusta Savonlinnan Seurahuoneella. Koulutuspäiville osallistui 28 henkilöä.

Jäskey ja Etelä-Karjalan Kylät ry järjestivät 29.9. keskustelutilaisuuden teemalla Vesi yhdistää – ei erota Taipalsaarella Kyläniemessä laavulla. Keskusteluun osallistui edustajia Leader ryhmistä, Etelä-Karjalan Liitosta, Saimaan Virkistysalue säätiöstä sekä kylätoimijoita. Keskustelun keskiössä olivat erityisesti kylät ja haja-asutusalueet sekä niiden mahdollisuudet kehittää ja kehittyä matkailun avulla. Keskustelu tallennettiin ja se on nähtävissä Etelä-Karjalan Kylien Youtube kanavalla. Keskusteluun Jäskystä osallistuivat Anne Käyhkö ja Mervi Lintunen.

Etelä-Savon Ely -keskukselta haettavan Kylämedia hankkeen valmistelua jatkettiin. Hankkeen tavoitteena on pilotoida oppilaitosten kanssa koulutusohjelma, jonka avulla digitukihenkilöt pystyvät paremmin vastaamaan järjestöjen tarpeisiin sekä kohdentaa kylille digitaalisten taitojen koulutusta niiden tarpeiden mukaan. Toisena tavoitteena on löytää ryhmä ihmisiä tiedottamaan ja markkinoimaan valokuituverkkoja. Hankehakemus jätettiin Hyrrään kesäkuussa.

Jäskey aloitti strategian eli paikallisen kehittämisen ohjelman valmistelun vuosille 2022 – 2025 tekemällä ohjelmasta kuvallisen muodon. Vuoden 2022 aikana työtä jatketaan avaamalla kuva kirjalliseen muotoon.

3. Osallistuminen maaseudun kehittämistoimintaan

Jäskey teki yhteistyötä Etelä-Savon maakuntaliiton kanssa. Yhdistyksemme edustajat osallistuivat aktiivisesti maakunnalliseen osallisuustyöhön. Yhdistyksemme puheenjohtaja Anne Käyhkö oli vuoden 2021 YhES järjestöneuvottelukunnan hallituksen varsinainen jäsen ja Mervi Lintunen on ollut hallituksen varajäsen. Mervi toimii järjestöneuvottelukunnan kuntatoiminnan ja hyvinvointialueen rajapintatyötä tekevissä työryhmissä. Lisäksi Mervi Lintunen toimii maakunnallisessa osallisuustyöryhmässä.

Anne Käyhkö valittiin Etelä-Savon Maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) jäseneksi kaudelle 2021 – 2023.

Suomen Pelastusalan Keskusliiton (SPEK) kanssa jatkettiin yhteistyötä. Vapaaehtoisen pelastuspalvelun (Vapepa) maakunnallisen työryhmän varsinaisena jäsenenä oli Mervi Lintunen ja varalla Pekka Relander.

Avoimet kylät tapahtumaan 11.6. ilmoittautui Etelä-Savosta mukaan 22 kylätoimijaa ja mukana oli myös kaksi kuntaa Enonkoski ja Pieksämäki. Paltasen kylä ja Pieksämäen kaupunki markkinoivat päivän aikana vapaita kiinteistöjä ja tontteja, mitä ei ollut aiemmin toteutettu tapahtuman yhteydessä. Avoimet kylät tapahtuma toteutettiin virtuaalisesti eli kylät tekivät videomateriaalia, joka julkaistiin joko yhdistyksen Facebook- tai internetsivuilla. Videoiden avulla esiteltiin kyliä, kylien ulkoilu- ja harrastusmahdollisuuksia ja ulkoilureittejä. Lisäksi maakunnassa toteutettiin esim. tori-tapahtumia ja autokilpailuja, joissa fyysinen kokoontuminen oli mahdollista. Päivään osallistui yli 7.500 osallistujaa.

Joroisissa järjestettiin 4.8. Elävä Maaseutu messut, joilla Jäskyllä oli oma osasto. Osaston toiminnasta päivän aikana vastasivat Anja Kuuramaa ja Juha Intke. Osastolle saivat tulla omaa toimintaansa esittelemään kaikki Etelä-Savon alueen kylätoimijat. Anja keräsi osastolla kävijöiltä palautetta siitä millainen heidän ihanne kylänsä on. Lisäksi osastolla esiteltiin Huutokosken valokuituhanketta.

Jäskyn edustajat osallistuivat seuraaviin tapahtumiin, koulutuksiin ja kokouksiin:

- Suomen Kylät ry kevätkokous 29.4. etäyhteyden kautta (Anne Käyhkö)
- Kylätoiminnan valtakunnalliset neuvottelu- ja koulutuspäivät 5.5. etäyhteyden kautta (Mervi Lintunen ja Anne Käyhkö)
- Rajupusu Leader ry kevätkokous 27.4. Juva (Eija Laamanen)
- Veej'jakaja ry:n kevätkokous 27.4. etäyhteyden kautta (Mervi Lintunen)
- Piällysmies ry kevätkokous 27.5. Punkaharju (Anja Kuuramaa)
- YhES Etelä-Savon järjestöneuvottelukunnan kokouksissa (Anne Käyhkö ja Mervi Lintunen)
- Etelä-Savon vesienhoidon yhteistyöryhmän kokouksessa 23.9. (Raimo Ruotsalainen)
- Veej'jakaja ry:n syyskokous 23. 11. Mikkeli (Mervi Lintunen)
- Piällysmies ry:n syyskokous 25.11. Enonkoski (Anja Kuuramaa)
- Suomen Kylät ry:n syyskokous 26.11. etäyhteyden kautta (Olavi Kietäväinen)
- Rajupusu Leader ry:n syyskokous 30.11. Sulkava (Mervi Tiainen)
- Kylätoiminnan koulutus- ja neuvottelupäivät 8. – 9.12. etäyhteyden kautta (Mervi Lintunen ja Anne Käyhkö)

Suomen Kylät ry:n tiedottaja Anssi Ketonen piti joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kyläasiamiehille suunnatut tiedottamisen aamukahvit. Aamukahveilla käydään läpi tärkeitä valtakunnallisia ja alueellisia tapahtumia sekä niiden suunnittelua. Lisäksi tiedotettiin ajankohtaisista asioista.

Maakunnalliset kyläasiamiehet pitivät kuukauden viimeisenä perjantaina yhteiset kuukausittaiset tapaamiset Teamsin välityksellä. Tapaamisiin voivat osallistua myös hallituksen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat. Tapaamisissa keskustellaan ajankohtaisista asioista. Tapaamisissa maakuntaamme edustivat Anne Käyhkö ja Mervi Lintunen.

Vuoden 2021 aikana päivitettiin Jäskyn laatukäsikirja eli toimintakäsikirja.

4. Tiedotuskanavat

Jäskyn tiedotusta hoidettiin sähköpostilla, kyläkirjein, lehdistötiedottein, puhelimella ja Facebookia apuna käyttäen. Kotisivujen kautta tiedotettiin ajankohtaisista asioista ja pidettiin yllä yhdistyksen perustietoja.

5. Yhdistyksen hallinto ja talous

Vuonna 2021 hallituksen jäsenet edustivat kattavasti koko Jäskyn toiminta-aluetta. Hallitus- ja työvaliokunnan työskentelyssä käytettiin etäkokoustekniikkaa (Google Meet).

Jäskyn hallituksen puheenjohtaja Anne Käyhkö.

Varapuheenjohtaja Olavi Kietäväinen.

Sihteeri hallituksen ulkopuolisena Mervi Lintunen.

Yhdistyksen hallituksen jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä olivat (sulkeissa osallistumiskerrat kokouksiin):

Anne Käyhkö, Savonranta (8/8)

Varsinainen jäsen

Arja Hokkanen Kangasniemi (6/8)

Olavi Kietäväinen, Puumala (5/8)

Lassi Kousa, Mäntyharju (5/8)

Eija Laamanen, Juva (6/8)

Anja Kuuramaa, Enonkoski (8/8)

Anneli Pulkka, Savonlinna (4/8)

Raimo Ruotsalainen, Suomenniemi (7/8)

Mervi Tiainen, Sulkava (3/8)

Kaija Väisänen, Mikkeli (6/8)

Muut osallistajat:

Mervi Lintunen (8/8) (sihteeri, Kyläasiamies)

Varajäsen

Ari Pitkonen, Kerimäki (3/8)

Pekka Eronen, Heinävesi (0/8)

Pekka Relander, Mäntyharju (0/8)

Jaana Ruotsalainen, Pieksämäki (3/8)

Sakari Sallinen, Savonlinna (2/8)

Juha Intke, Joroinen (2/8)

Jaakko Rosengren, Pieksämäki (2/8)

Toni Pikkusilta, Sulkava (0/8)

Outi Kauria, Suomenniemi (1/8)

Yhdistyksellä on työvaliokunta, jonka tehtävänä oli selvittää ja valmistella hallitukselle esityksiä erilaisista yhdistyksen toimintaan vaikuttavista asioista.

Yhdistyksen työvaliokunnan jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä olivat (sulkeissa osallistumiskerrat kokouksiin):

Varsinainen jäsen

Anne Käyhkö (6/6)

Lassi Kousa (5/6)

Kaija Väisänen (6/6)

Olavi Kietäväinen (5/6)

Mervi Lintunen sihteeri (6/6)

Henkilökohtainen varajäsen

Sakari Sallinen (3/6)

Mervi Tiainen (0/6)

Eija Laamanen (0/6)

Yhdistyksen tilitoimistona oli Savon Tilitieto Oy, joka muutti nimeään yrityskaupan kautta Tilikamut Oy. Jäskyn taloushallinto hoidettiin Emce365 verkkosovelluksen kautta sähköisesti. Kyläasiamies

skannasi paperilaskut sovellukseen, jotka puheenjohtaja hyväksyi ja lähetti ne maksuun.

Vuoden 2021 kevätkokous: Maitolaituri, Enonkoski 24.4.

Vuoden 2021 syyskokous: Tuukkalan kesäpuoti, Hirvensalmi 27.11.

Kyläasiamiehen tehtäviä hoiti ostopalvelusopimuksella:

Mervi Lintunen Pieksämäkeläiset ry

Vuoden 2021 tilejä ja hallintoa tarkastavat syyskokouksessa 2020 valitut:

Tilintarkastaja HJL Tilintarkastajapalvelut Oy, jonka vastuullisena tilintarkastajana KHT Jukka Lievonen.

Toiminnantarkastaja Ulla Lindell ja varalla Jouko Mälkiä.

Yhdistyksen edustajina eri yhteistyötahojen kokouksissa ovat toimineet:

Etelä-Savon vesienhoidon yhteistyöryhmässä varsinaisena jäsenenä Lassi Kousa ja varalla Raimo Ruotsalainen.

Etelä-Savon maaseudun kehittämisohjelman seurantaryhmässä varsinaisena jäsenenä Mervi Lintunen ja varalla Anne Käyhkö.

Leader ryhmät yhdistyksen edustajat:

Piällysmies ry:n hallituksessa Ari Pitkonen, Anneli Pulkka ja Sakari Sallinen

Veej'jakaja ry:n hallituksessa Mervi Lintunen ja Olavi Kietäväinen

Talous

Jäsky sai valtion toiminta-avustusta 45.235,00 € ja jäsenmaksutulot 3 255,00 €.

Yhdistyksen jäsenmaksut: henkilöjäsen 15 €, yhteisöjäsen 35 € ja kuntajäsen 100 €.

Suurimmat menoerät olivat kyläasiamiehen ostopalvelukulut -24.364,50 € ja matkakulut - 4.936,88 €.

6. Yhteistyö

Laatukäsikirjatyon prosessin aikana Itä-Suomen alueen (Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Kymi, Pohjois-Karjala) maakunnalliset kyläyhdistykset lisäsivät yhteistyötä ja löysivät uusia yhteistyön muotoja. Kyläasiamies Mervi Lintunen toimi myös Etelä-Karjalan kyläasiamiehenä (20 tuntia viikossa).

Vuoden aikana Jäsky teki yhteistyötä Etelä-Savon maakuntaliiton kanssa toimimalla mukana osallisuustyöryhmässä sekä aktiivisesti YhES järjestöneuvottelukunnassa.

7. Vuoden valinnat

Etelä-Savon vuoden kyläksi 2021 valittiin Tuukkala Hirvensalmelta. Perustelujen mukaan:

”Tuukkalan kylä on rohkeasti lähtenyt yhdistämään kylän alueella toimivien kylä- ja urheiluseuran toiminnan. Se vaikutti aktiivisesti kylän toimintaan. Kylä on luonut työpaikkoja nuorille ja panostanut yhteisöllisyyteen. Tuukkalassa toteutetaan yhdessä toimintaa ja hankkeita eri asukasryhmien tarpeet huomioon ottaen. Kylällä on asukkaita 120 henkilöä.”

Tuukkala palkittiin syyskokouksen yhteydessä järjestetyssä juhlassa, jossa oli mukana Etelä-Savon maakuntahallituksen puheenjohtaja Arto Sepponen ja jäsen Jaana Strandman. Jäsky esittää Tuukkalan vuonna 2022 Suomen kylät ry:lle valtakunnalliseksi Vuoden Kyläksi.

Jäskey myönsi kunniakirjan Tuusmäen kylälle, Rantasalmelta. Perustelujen mukaan:

”Pieni kylä, jolla on suuri sydän” motto kuvastaa Tuusmäkeä ja sen toimintaa. Kyläkirjan ”Elämää Tuusmäen taivaan alla” (2020) julkaisu on viime vuoden tärkein saavutus. Kylällä toimii aktiivinen teatteriryhmä, jonka esitykset tuovat kylälle vuosittain vierailijoita.”

Kunniakirja luovutettiin Tuusmäellä kylän pikkujoulujuhlan yhteydessä 11.12. Kunniakirjan luovutti kyläsiames Mervi Lintunen.

8. Yhteenveto

Toinen koronapandemian vuosi rajoitti edelleen toimintaa. Yleisötilaisuuksia peruttiin, tapahtumia ja kokouksia pidettiin etäyhteydellä. Myönteinen kehitys lähti liikkeelle kyläsuunnitelmissa, kolme kylää aloitti uuden suunnitelman tekemisen ja useita vanhoja suunnitelmia aloitettiin päivittämään.

Vuoden aikana Jäskyn toimintaa on vakiinnutettu. Tulevaisuudessa jatketaan innostunutta työtä kylätoiminnan hyväksi ja jalkautetaan hanketyö kylätoimijoille tehden ihmislähtöistä toimintaa koko maakunnan alueella. Tulevana vuonna toiminnan keskiössä ovat Kylämedia hanke ja kyläturvallisuuden lisääminen.

Hyväksytty hallituksen kokouksessa 1.3.2022

Järvi-Suomen kylät ry / Hallitus